

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002844

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-08-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №367 від 28.08.2024р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мальцева Наталія Валентинівна

2. Nataliia V. Maltseva

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 014

Назва наукової спеціальності: Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Середня освіта (музичне мистецтво)

Дата захисту: 09-08-2024

Спеціальність за освітою: Фортепіано. Музичне мистецтво.

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 75

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35.09, 18.41.01.17

Тема дисертації:

1. Методика диригентсько-хорової підготовки студентів факультетів мистецтв на основі традицій Київської хорової школи
2. Methods of conducting and choral training of students of arts faculties based on the traditions of the Kyiv Choir School

Реферат:

1. У дисертації досліджено актуальну проблему формування методики диригентсько-хорової підготовки студентів факультетів мистецтв на основі традицій Київської хорової школи. Особлива увага приділена відродженню інтересу до українського хорового мистецтва серед молодого покоління, зокрема майбутніх учителів музичного мистецтва. Феномен Київської хорової школи базується на церковному псалмоспіві та збагачується завдяки праці видатних композиторів та диригентів, таких як Микола Лисенко, Микола Дилецький, Артем Ведель, Дмитро Бортнянський та ін., які заклали фундамент національної диригентсько-хорової традиції. Увага приділяється внеску науковців у дослідження Київської хорової школи та їх ролі у формуванні майбутніх провідних фахівців у цій сфері. З позиції диригентсько-хорової підготовки студентів

факультетів мистецтв на основі традицій Київської хорової школи розриті наукові підходи, а саме: системний, аксіологічний, культурологічний, акмеологічний та творчий підходи. Системний підхід дає можливість розглядати різні елементи як єдине ціле на основі спільних або схожих елементів. Якісна підготовка хорового диригента – це ціла система взаємопов'язаних знань, навичок та умінь, які розвиваються на основі доступних диригенту спеціальних, мануальних рухів. Аксіологічний підхід у мистецькій педагогіці розглядає особистість учителя як найвищу цінність суспільства, а тому і диригент, як вчитель (наставник, керівник) має володіти лідерськими якостями та стати тим фахівцем, який зможе «запалити» власними ідеями, повести колектив за собою в поле дослідження хорової музики. Культурологічний підхід забезпечує можливість залучення особистості до надбань вітчизняної та світової культури, орієнтований насамперед на створення можливостей застосовувати знання для загальнокультурного і творчого самовдосконалення. Акмеологічний підхід передбачає сукупність принципів, прийомів, методів дослідження, які дозволяють вивчати й вирішувати наукові та практичні проблеми в обсязі їх реального онтологічного буття. Хоровий диригент демонструє акмеологічну спрямованість через ціннісне ставлення до вокально-хорового мистецтва в процесі виконання творів, підбору репертуару, його аналізу, аранжування, тощо. Творчий підхід сприяє створенню та популяризації оригінальних цінностей, прийняття нестандартних рішень на основі власних здібностей. Він спонукає студентів факультетів мистецтв до орієнтації мети, змісту, форм та методів навчання на творчий розвиток особистості, адже творче зростання фахівця знаходиться у прямій залежності від постійного вироблення у нього навичок практичної діяльності, які активно розвиваються у процесі продуктивних систематичних занять. Спираючись на наукові підходи і конклюдую науково-методичної літератури, нами виокремлено наступну структуру досліджуваного явища у єдності мотиваційно-адаптаційного, комунікативно-емоційного, рефлексивно-перетворюючого та діяльнісно-креативного компонентів. Визначаючи дані компоненти, ми виходили з тих традицій Київської хорової школи, які набули сталого характеру існування у сучасному мистецькому просторі завдяки впізнаваності спільних позицій щодо диригентсько-хорового навчання у спадкоємців і фундаторів означеного феномена. Так, мотиваційно-адаптаційний компонент орудує до кола професійних інтересів і потреб студентів факультетів мистецтв, а також відбиває адаптаційні спроможності індивіда до диригентсько-хорової діяльності, яка передбачає одночасне виконання мультизавдань у площинах звуко-слухової, координаційно-рухової, організаційно-керувальної сфери та багатьох інших. Тому, критерієм мотиваційно-адаптаційного компонента ми вбачаємо міру зануреності у диригентсько-хорову діяльність. Важливими показниками виділено: усталену потребу у диригентсько-хоровій діяльності; здатність актуалізувати вітагенний досвід на основі адаптації до диригентсько-хорової діяльності. Комунікативно-емоційний компонент, функції якого полягають у відстеженні своєрідності протікання інформаційних потоків, їх емоційної насиченості, спрямованості, відкритості до напрацювання нових шляхів взаємодії, прояві експресивності студентів, яка яскраво виражається у міміці, мануальній техніці та їх множині поєднань. Тому критерієм комунікативно-емоційного компонента виступає міра вираження мистецької контактності. Показниками ми вбачаємо: спроможність до мистецької комунікації засобами мануальної техніки; здатність до емоційного впливу та емоційної стабільності. Логічно пов'язаним із комунікативно-емоційним компонентом є рефлексивно-перетворюючий компонент, адже емоційна стабільність і комунікативні уміння індивіда тісно пов'язані з відстеженням особистістю характеристик своєї діяльності, фіксацією своїх внутрішніх станів у ній, орієнтацією на покращення себе і своїх професійних навичок.

2. The dissertation examines the actual problem of formation of the methodology of conducting and choral training of students of arts faculties based on the traditions of the Kyiv Choir School. Special attention is paid to the revival of interest in Ukrainian choral art among the younger generation, in particular future music teachers. The phenomenon of the Kyiv Choir School is based on church psalm singing and is enriched thanks to the work of outstanding composers and conductors, such as Mykola Lysenko, Mykola Diletskyi, Artem Vedel, Dmytro Bortnyanskyi, etc., who laid the foundation of the national conducting and choral tradition. Attention is paid to the contribution of scientists to the research of the Kyiv Choir School and their role in the formation of future leading specialists in this field. From the point of view of conducting and choral training of students of the faculties of arts

based on the traditions of the Kyiv Choir School, scientific approaches have been developed, namely: systemic, axiological, cultural, acmeological and creative approaches. A systemic approach makes it possible to consider different elements as a whole based on common or similar elements. High-quality training of a choral conductor is a whole system of interconnected knowledge, skills and abilities that develop on the basis of special, manual movements available to the conductor. The axiological approach in art pedagogy considers the personality of the teacher as the highest value of society, and therefore the conductor, as a teacher (mentor, manager) must possess leadership qualities and become the specialist who can "ignite" with his own ideas, lead the team with him into the field of choral research music. The cultural approach provides an opportunity to involve the individual in the heritage of national and world culture, focused primarily on creating opportunities to apply knowledge for general cultural and creative self-improvement. The acmeological approach provides a set of principles, techniques, research methods that allow studying and solving scientific and practical problems in the scope of their real ontological existence. The choir conductor demonstrates an acmeological orientation through a valuable attitude to vocal and choral art in the process of performing works, selecting the repertoire, analyzing it, arranging it, etc. A creative approach contributes to the creation and popularization of original values, making non-standard decisions based on one's own abilities. He encourages the students of the faculties of arts to focus on the goal, content, forms and methods of education for the creative development of the individual, because the creative growth of a specialist is directly dependent on his constant development of practical skills, which are actively developed in the process of productive systematic classes. Based on scientific approaches and the conclusion of scientific and methodological literature, we single out the following structure of the studied phenomenon in the unity of motivational-adaptive, communicative-emotional, reflexive-transformative and activity-creative components. In determining these components, we started from those traditions of the Kyiv Choral School, which have acquired a stable character of existence in the modern artistic space due to the recognition of common positions regarding conducting and choral training among the heirs and founders of this phenomenon. Thus, the motivational and adaptive component is geared towards the range of professional interests and needs of students of the faculties of arts, and also reflects the individual's adaptive abilities to conducting and choral activity, which involves the simultaneous performance of multitasks in the planes of sound-auditory, coordination-motor, organizational-management spheres and many others. Therefore, we see the degree of immersion in conducting and choral activity as a criterion of the motivational and adaptation component. Important indicators are highlighted: the established need for conducting and choral activities; the ability to actualize Vitagen experience on the basis of adaptation to conducting and choral activity. Communicative-emotional component, the functions of which are to track the originality of the flow of information flows, their emotional saturation, orientation, openness to developing new ways of interaction, manifestation of expressiveness of students, which is clearly expressed in facial expressions, manual techniques and their many combinations. Therefore, the criterion of the communicative-emotional component is the measure of expression of artistic contact. We see the indicators as: the ability to artistic communication by means of manual techniques; ability to emotional influence and emotional stability.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Мальцева Н.В. Передумови формування національного стилю українського хорового мистецтва. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Суми, 2022, №6 (120). С. 163-176. DOI 10.24139/2312-5993/2022.06/163-176.
- 2. Мальцева Н.В. Основні підходи до диригентсько-хорової підготовки студентів факультетів мистецтв. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. Вип. 29. К.: УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. С. 69-76. DOI 10.31392/NPU-nc.series14.2023.29.09.
- 3. Nataliia Maltseva (2024). DIAGNOSTICS OF THE FORMATION OF CONDUCTING AND CHORAL TRAINING OF STUDENTS OF FACULTIES OF ARTS. Діагностика диригентсько-хорової підготовки студентів факультетів мистецтв. New York. TK Meganom LLC. Innovative Solutions in Modern Science. 1(61). doi: 10.26886/2414634X.1(61)2024.4. С. 53-72. 18 <https://naukajournal.org/index.php/ISMSD/article/view/2649/2595>
- 4. Мальцева Н.В. Значення літературного слова в обробках народних пісень у перекладі для народного хору А.Авдієвського. Сучасна мистецька освіта: матеріали VIII Міжнародних науково-практичних читань пам'яті академіка Анатолія Авдієвського. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. С. 143-146.
- 5. Мальцева Н.В. Феномен українського мислення Олега Тимошенка в контексті становлення Київської диригентсько-хорової школи XX століття. Сучасна мистецька освіта: матеріали VIII Міжнародних науково-практичних читань пам'яті академіка Анатолія Авдієвського. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2024. С. 35-39. К.: УДУ імені М Драгоманова, 2024. С. 45-51.
- 6. Мальцева Н.В. Робота над технікою в класі професорки Ази Рошиної. ISSN 0130- 5298 Українське музикознавство. 2021. Вип.47. ORCID-iD: <https://orcid.org/0000-0003-2010-8708>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козир Алла Володимирівна

2. Alla V. Kozyr

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0735-6360

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=R2OWeskAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Єременко Ольга Володимирівна
- Olha V. Yeremenko

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9328-1726

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=BNozmdYAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Растригіна Алла Миколаївна
- Alla M. Rastrygina

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4393-2831

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=_3eaQJoAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Степанова Людмила Павлівна
- Liudmyla P. Stepanova

Кваліфікація: к.пед.н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9364-2373

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?user=BQVrVIYAAAAJ&hl=ru>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чинчева Лариса Владилєнівна

2. Larisa V. Chincheyaya

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9254-8214

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=H8uFyzQAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Щолокова Ольга Пилипівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Щолокова Ольга Пилипівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кліваденко Наталія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна